

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки та психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Міжнародного

гуманітарного університету

д.ю.н., професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК28. ОСНОВИ ПСИХОТЕРАПІЇ

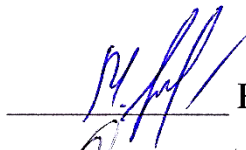
Галузь знань	<u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u>
Спеціальність	<u>053 «Психологія»</u>
Назва освітньої програми	<u>Психологія</u>
Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський) рівень</u>

Одеса - 2024 рік

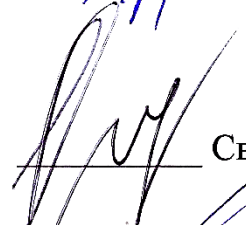
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології № 1 від 29 серпня 2024 року.

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Доцент кафедри педагогіки та психології, кандидат психологічних наук Поплавська Єва Вадимівна	+380965883738	soul17r@ukr.net

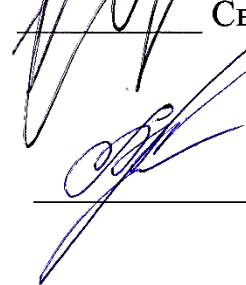
Завідувач кафедри педагогіки та психології к.п.н., доцент

Наталя МЕЛЕНЧУК

Гарант освітньої програми
к.п.н., доцент

Світлана ЄРМАКОВА

Узгоджено
Начальник навчального відділу

Лариса РАЙЧЕВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 5, загальна кількість годин – 150	Галузь – 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність – 053 «Психологія»	Денна форма	Заочна форма
		обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		4/5	
		Семестр:	
Мова навчання – українська	Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)	8/9	
		Лекційні заняття:	
		24	8
		Практичні заняття:	
		48	8
		Самостійна робота:	
		78	134
		Вид контролю:	
		Екзамен	

Навчальна дисципліна «**Основи психотерапії**» знайомить студентів із теоретичними засадами вітчизняних та зарубіжних підходів у психотерапії, ключовими концепціями та методами психологічної допомоги. В межах курсу розглядаються основні напрями психотерапії, їх теоретико-методологічні засади, механізми психотерапевтичного впливу, етичні принципи роботи психотерапевта.

Студенти отримують знання про особливості взаємодії клієнта та психотерапевта, етапи психотерапевтичного процесу, методи діагностики та аналізу психоемоційного стану особистості. Значна увага приділяється вивченню психологічних механізмів розвитку особистості, кризових станів та шляхів їх подолання за допомогою психотерапевтичних методів.

Опанування дисципліни передбачає розвиток навичок застосування психотерапевтичних технік, аналізу індивідуально-психологічних особливостей клієнта, вибору ефективних методів психокорекції відповідно до конкретних запитів. Студенти також знайомляться з методами саморегуляції, емоційної підтримки та профілактики професійного вигорання, що сприяє підвищенню рівня їх психологічної культури та професійної компетентності.

Мета викладання дисципліни. Курс "Основи психотерапії" покликаний сформувати у студентів професійні знання і уміння у галузі надання психологічної допомоги, сприяти більш повному і глибокому розумінню основних вимог щодо процесу проведення психотерапії, психологічних понять і категорій, їх взаємозв'язку та взаєморозвитку, збагатити науковий світогляд студентів та їх психологічну культуру. Психотерапія – історично та культурно зумовлений термін, який на даний час позначає особливий вид міжособистісної взаємодії, при якому пацієнтам надається професійна допомога психологічними засобами при вирішенні виникаючих у них проблем і труднощів психологічного характеру. Завдання вивчення дисципліни. 1) сформувати в студентів уявлення про сутність та основну

проблематику психотерапії як окремого виду психологічної практики, а також про її місце і роль в сучасній психологічній практиці; 2) навчити студентів базовим технікам та стратегіям попередження можливого психологічного неблагополуччя та надання психологічної допомоги у кризових ситуаціях, ситуаціях життєвого вибору та ін.; 3) ознайомити студентів зі специфікою організації та проведення психотерапії у різних видах сетінгу: індивідуальній, сімейній та груповій формах; дитячої психотерапії; 4) сформувати уявлення про базові навички здійснення кризової інтервенції, супервізії.

Передумови для вивчення дисципліни. Для вивчення даного курсу здобувачам необхідні знання з дисциплін: «Загальна психологія», «Вікова та педагогічна психологія», «Психологія особистості», «Соціальна психологія», «Академічна доброчесність та професійна етика».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи психотерапії» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Навчальна дисципліна «Основи психотерапії» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПР), передбачених освітньою програмою:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

- предмет, мету та завдання основ психотерапії;
- основні сучасні теоретичні концепції психотерапії;
- основні напрямки зарубіжної психотерапії;
- основні напрямки вітчизняної психотерапії; - основні психотехніки;

Уміти:

- здійснювати психологічний аналіз запиту та проблеми клієнта;
- організовувати психотерапевтичну роботу;
- регулювати професійне спілкування в системі «клієнт – психолог»;
- здійснювати первинний психотерапевтичний вплив та надавати психологічну допомогу особистості в межах професійного спілкування;
- використовувати індивідуальні форми надання психологічної допомоги;
- використовувати групові форми надання психологічної допомоги.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТВОЙ МОДУЛЬ І. ВСТУП ДО ПСИХОТЕРАПІЇ

Тема 1. Психотерапія як суспільне явище. Поняття та предмет психотерапії.

Сутність, об'єкт і предмет психотерапії. Цілісний підхід до хвороб. Медична та немедична психотерапія. Види терапевтичної допомоги. Категорії психотерапевтичної практики. Проблемна та особистісна спрямованість терапевтичної допомоги. Формування запиту клієнта. Етапи психотерапевтичного процесу. Базові принципи та завдання психотерапії. Етичні засади терапевтичної роботи. Теоретичні основи психотерапії. Психологічні та психофізіологічні аспекти психотерапії. Суб'єкти психотерапії: типи клієнтів, їх характеристика. Особливості роботи психотерапевта з різними типами клієнтів. Фрустрація як об'єкт роботи психотерапевта. Невроз як об'єкт роботи психотерапевта. Характеристики неврозу. Основні стратегії роботи з фрустрацією і неврозами.

Тема 2. Історичний нарис розвитку психотерапії як науки. Історія становлення

психотерапії, її предмет і завдання. Теоретичні основи психотерапії. Основні етапи становлення психотерапії в історії. Науковий статус сучасної психотерапії. Класифікація видів психотерапії. Варіанти класифікації систем, напрямків та методів психотерапії. Ф. Месмер, М. Кляйн, А.Фрейд, К. Юнг, Е. Еріксон, К. Роджерс та їх роль у розвитку психотерапії як науки. Основні напрями психотерапії в сучасному суспільстві.

Тема 3. Механізми, засоби та техніки психотерапевтичної роботи. Механізми

психотерапевтичної дії в індивідуальній формі психотерапії. Механізми психотерапевтичної дії в груповій формі психотерапії. Механізми психотерапевтичної дії в сімейній формі психотерапії. Етапи структурування психотерапевтичної бесіди під час телефонного консультування. Прийоми емпатійного слухання в умовах дистанційної комунікації. Створення психологічно безпечного простору в розмові по телефону. Психологічні техніки встановлення первинного контакту з клієнтом. Вербальні й паравербальні засоби підтримки у телефонному консультуванні. Утримання меж у розмові та уникнення особистісного втручання. Роль активного слухання: перефразування, уточнення, відображення почуттів. Особливості надання підтримки в кризових ситуаціях (паніка, агресія, суїцидальні наміри). Етичні норми і конфіденційність у роботі. Телефонна довіра. Завершення бесіди з клієнтом: підбиття підсумків і створення відчуття підтримки.

Тема 4. Особистість психотерапевта. Особистісні якості психотерапевта. Професійно значущі якості ефективного психотерапевта. Емпатія та здатність до співпереживання. Емоційна стабільність та стресостійкість. Відкритість та готовність до саморозвитку. Саморефлексія та критичність до власних дій. Професійні навички психотерапевта та їх формування. Етичність та відповідальність. Повага до особистості клієнта. Уміння встановлювати довірчий контакт. Професійна гнучкість та адаптивність. Навички активного слухання та невербальної комунікації. Здатність до постановки терапевтичних цілей. Знання різних методів психотерапії та їх застосування. Рефлексія власної практики та постійне навчання. Основні вимоги до психотерапевта. Наявність профільної освіти та сертифікації. Дотримання етичних норм професії. Постійне професійне вдосконалення. Етичні принципи психотерапевта. Конфіденційність та захист особистих даних клієнта. Повага до автономії клієнта. Уникнення конфлікту інтересів.

Тема 5. Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки. Чинники, що визначають ефективність психотерапії. Очікування клієнта. Готовність клієнта до співпраці. Специфіка дії конкретних методів психотерапії.

ЗМІСТВОЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПСИХОТЕРАПІЇ

Тема 6. Особливості та методи психодинамічної терапії. Психодинамічна концепція З. Фрейда. Положення та психотехніки. Базисні техніки: метод вільних асоціацій, аналіз сновидінь, інтерпретація, аналіз опору, аналіз переносу. Психодинамічна теорія Юнга. Психотерапевтичний процес, структура особистості, періоди життєвого циклу за Юнгом. Основні положення адлеріанського вчення. Особливості психотерапевтичного процесу. Поняття гуманістичного психоаналізу Фрома. Концепція К. Хорні. Мета характерологічного аналізу. Психотерапія міжособистісних стосунків Г. Селлівана.

Тема 7. Трансактний аналіз. Теоретичні основи трансактного аналізу: мета, завдання, основні теоретичні положення. Моделі его-станів за Е. Берном. Поняття про трансакції. Види трансакцій. Правила комунікації. Поняття про життєвий сценарій. Техніки психотерапевтичної роботи в трансактному аналізі.

Тема 8. Загальний підхід до терапії в гештальтпсихології. Теоретико-методологічні засади гештальттерапії. Поняття гештальту. Відкритий і закритий гештальт. Основні принципи гештальттерапії. Техніки. Базові цінності гештальттерапії. Поняття «цикл контакту». Зриви циклу контакту (опори в гештальті). Види захисних механізмів. Поняття про полярності. Основні методи роботи в гештальт-терапії. Терапевтичні стосунки в гештальттерапії. Групова гештальттерапія.

Тема 9. Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії. Феноменологічний підхід як основа клієнт-центрованої терапії. Клієнтоцентрована терапія К. Роджерса: основні теоретичні положення. Вимоги до особистості психотерапевта у клієнтоцентрованій терапії К. Роджерса. Етапи психотерапевтичної допомоги за К. Роджерсом. Основні методи та техніки роботи у клієнтоцієтрової психотерапії. Стадії терапевтичного процесу: заблокованість внутрішньої комунікації, самовираження, саморозкриття, конгруентність, особистісні зміни. Базові психотехніки: установлення конгруентності, вербалізація, відображення емоцій. Групова психотерапія.

Екзистенційно-гуманістичний напрямок психотерапії. Мета, задачі та принципи екзистенційно-гуманістичного напрямку психотерапії. Екзистенційна психотерапія В. Франкла: основні теоретичні положення. Поняття самотранстенденції як провідної ідеї

психотерапії В. Франкла. Основні принципи логотерапії. Методи логотерапії: дерефлексія та парадоксальна інтенція.

Тема 10. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Загальна характеристика поведінкового напрямку в психотерапії. Основні поняття поведінкової психотерапії. Теоретичні основи поведінкової терапії. Цілі, вимоги до клієнта та терапевта у поведінковій психотерапії. Особливості методів поведінкової психотерапії. Когнітивний напрямок психотерапії: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Раціонально-емотивна психотерапія: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Раціонально-емотивна терапія. А. Елліса. Когнітивна психотерапія А. Бека. Психологічна допомога при емоційних розладах.

Тема 11. Тілесно-орієнтована терапія. Загальна характеристика напрямку. Мета, межі, результат. Мова тіла у традиційній обстановці. Тілесний діалог у розширеній обстановці. Метод і техніки роботи. Ідеї В. Райха – джерело тілесно-орієнтованої терапії. Підхід А. Лоуена до вирішення психологічних конфліктів. Техніки біоенергетичного аналізу. М. Фельденкрайз. Іда Ролф – рольфінг, Герда Бойсен – біодинаміка, Франц Александер - психосоматична медицина, Мэрион Розен - розен-метод. Танатотерапія. Крикотерапія. Музикотерапія.

Тема 12. Нові підходи у психотерапії. Постмодерністські ідеї в психотерапії. Емпіричні підходи в сучасній психотерапії. Нейролінгвістичне програмування. Критичний аналіз трансперсональної психотерапії С. Грофа. Холотропне дихання. Аверсивна терапія О. Довженко.

Тема 13. Особливості дитячої психотерапії. Основні поняття і принципи дитячої психотерапії. Теорія об'єктних відносин М. Кляйн і її розвиток. Школа Его-психології А. Фрейд. Гештальт-терапія з дітьми. Символдрама: кататимно-імагінативна психотерапія дітей. Ігрова терапія. Пісочна терапія.

Тема 14. Системна сімейна психотерапія. Сімейна терапія як теорія соціальної роботи. Напрями сімейної терапії (структурна сімейна терапія, стратегічний, когнітивно-біхевіористський, екзистенційний підхід). Теоретичні положення. Етапи процесу сімейної терапії. Техніки сімейної терапії.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Лекц.	Практ.	Сам.		Лекц.	Практ.	Сам.
ЗМІСТОВОЙ МОДУЛЬ I. ВСТУП ДО ПСИХОТЕРАПІЇ								
Тема 1. Психотерапія як суспільне явище. Поняття та предмет психотерапії.	10	2	4	4	10	1	-	9
Тема 2. Історичний нарис розвитку психотерапії як науки.	10	2	4	4	10	1	-	9
Тема 3. Механізми, засоби та техніки психотерапевтичної роботи	10	2	4	4	10	-	1	9
Тема 4. Особистість психотерапевта	10	2	4	4	10	-	1	9
Тема 5. Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки.	10	2	4	4	10	-	-	10
ЗМІСТОВОЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПСИХОТЕРАПІЇ								
Тема 6. Особливості та методи психодинамічної терапії	12	2	4	6	12	1	1	10
Тема 7. Трансактний аналіз	12	2	4	6	12	1	-	11
Тема 8. Загальний підхід до терапії в гештальтпсихології	12	2	4	6	12	1	1	10
Тема 9. Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії	12	2	4	6	12	1	1	10
Тема 10. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії	12	2	4	6	12	1	1	10
Тема 11. Тілесно-орієнтована терапія.	10	2	4	4	10	1	-	9
Тема 12. Нові підходи у психотерапії.	10	2	4	4	10	-	-	10
Тема 13. Особливості дитячої психотерапії.	10	2	4	4	10	-	1	9
Тема 14. Системна сімейна психотерапія.	10	2	4	4	10	-	1	9
Загалом	150	24	48	78	150	8	8	134
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН								

5. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ п/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
ЗМІСТВОЙ МОДУЛЬ I. ВСТУП ДО ПСИХОТЕРАПІЇ			
1	Тема 1. Психотерапія як суспільне явище Поняття та предмет психотерапії. 1. Сутність, об'єкт і предмет психотерапії. 2. Види терапевтичної допомоги. 3. Базові принципи та завдання психотерапії. 4. Етичні засади терапевтичної роботи.	4	-
2	Тема2. Історичний нарис розвитку психотерапії як науки. 1. Історія становлення психотерапії. 2. Класифікація видів психотерапії. 3. Внесок у розвитку психотерапії як науки Ф. Месмер, М. Кляйн, А.Фрейд, К. Юнг, Е. Еріксон, К. Роджерс та ін. 4. Основні напрями психотерапії в сучасному суспільстві.	4	-
3	Тема 3. Механізми, засоби та техніки психотерапевтичної роботи. 1. Механізми психотерапевтичної дії в індивідуальній формі психотерапії. 2. Механізми психотерапевтичної дії в груповій формі психотерапії. 3. Механізми психотерапевтичної дії в сімейній формі психотерапії. 4. Етапи структурування психотерапевтичної бесіди під час телефонного консультування. 5. Психологічні техніки встановлення первинного контакту з клієнтом. 6. Вербальні й паравербальні засоби підтримки у телефонному консультуванні. 7. Етичні норми і конфіденційність у роботі.	4	1
4	Тема 4. Особистість психотерапевта 1. Професійно значущі якості ефективного психотерапевта. 2. Професійні навички психотерапевта та їх формування. 3. Основні вимоги до психотерапевта. 4. Етичні принципи психотерапевта.	4	1
5	Тема 5. Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки 1. Чинники, що визначають ефективність психотерапії. 2. Очікування клієнта. 3. Готовність клієнта до співпраці. 4. Специфіка дії конкретних методів психотерапії.	4	-
ЗМІСТВОЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПСИХОТЕРАПІЇ			
6	Тема 6. Основні положення та методи психоаналітичної терапії 1. Психодинамічна концепція З. Фрейда. 2. Психодинамічна теорія Юнга. 3. Основні положення адлеріанського вчення. 4. Поняття гуманістичного психоаналізу Фрома.	4	1

	5. Концепція К. Хорні. 6. Психотерапія міжособистісних стосунків Г. Селлівана.		
7	Тема 7. Трансактний аналіз. 1. Теоретичні основи трансактного аналізу. 2. Моделі его-станів за Е. Берном. 3. Види трансакцій. Правила комунікації. 4. Техніки психотерапевтичної роботи в трансактному аналізі.	4	-
8	Тема 8. Загальний підхід до терапії в гештальтпсихології. 1. Теоретико-методологічні засади гештальттерапії. 2. Поняття гештальту. Відкритий і закритий гештальт. 3. Поняття «цикл контакту». 4. Зриви циклу контакту (опори в гештальті). 5. Основні методи роботи в гештальт-терапії.	4	1
9	Тема 9. Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії 1. Клієнтоцентрована терапія К. Роджерса: основні теоретичні положення. 2. Вимоги до особистості психотерапевта у клієнтоцентрованій терапії К. Роджерса. 3. Основні методи та техніки роботи у клієнтоцієтровоаної психотерапії. 4. Стадії терапевтичного процесу. 5. Екзистенційна психотерапія В. Франкла: основні теоретичні положення. 6. Поняття самотранстенденції як провідної ідеї психотерапії В. Франкла.	4	1
10	Тема 10. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії. 1. Загальна характеристика поведінкового напрямку в психотерапії. 2. Цілі, вимоги до клієнта та терапевта у поведінковий психотерапії. 3. Когнітивний напрямок психотерапії. 4. Раціонально-емотивна терапія. А. Елліса. 5. Когнітивна психотерапія А. Бека.	4	1
11.	Тема 11. Тілесно-орієнтована терапія. 1. Загальна характеристика напрямку. 2. Тілесний діалог у розширеній обстановці. 3. Ідеї В. Райха – джерело тілесно-орієнтованої терапії. 4. Підхід А. Лоуена до вирішення психологічних конфліктів. 5. Техніки біоенергетичного аналізу. 6. Танатотерапія. Крикотерапія. Музикотерапія.	4	-
12.	Тема 12. Нові підходи у психотерапії. 1. Нейролінгвістичне програмування. 2. Холотропне дихання. 3. Аверсивна терапія О. Довженко.	4	-
13	Тема 13. Особливості дитячої психотерапії. 1. Основні поняття і принципи дитячої психотерапії. 2. Теорія об'єктних відносин М. Кляйн і її розвиток. 3. Школа Его-психології А. Фрейд. 4. Гештальт-терапія з дітьми.	4	1

	5. Символдрама: кататимно-імагінативна психотерапія дітей. 6. Ігрова терапія. Пісочна терапія.		
14.	Тема 14. Системна сімейна психотерапія. 1. Напрями сімейної терапії. Теоретичні положення. 2. Етапи процесу сімейної терапії. 3. Техніки сімейної терапії.	4	1
Всього		24	8

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота – обов’язковий компонент навчальної та дослідницької роботи здобувачів. До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «**Основи психотерапії**» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, презентацій тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю – екзамену.

Тематика, питання та індивідуальні завдання до самостійної підготовки

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ВСТУП ДО ПСИХОТЕРАПІЇ			
1	Тема 1. Психотерапія як суспільне явище. Поняття та предмет психотерапії. <u>Підготувати доповідь</u> 1. Сутність, об’єкт і предмет психотерапії. 2. Цілісний підхід до хвороб. Медична та немедична психотерапія. Види терапевтичної допомоги. 3. Категорії психотерапевтичної практики. 4. Проблемна та особистісна спрямованість терапевтичної допомоги. 5. Формування запиту клієнта. 6. Етапи психотерапевтичного процесу. 7.Базові принципи та завдання психотерапії. 8. Етичні засади терапевтичної роботи. 9.Теоретичні основи психотерапії. 10. Психологічні та психофізіологічні аспекти психотерапії Практична частина 1. Проаналізувати приклад контракту на надання психологічних послуг.	4	10
2	Тема 2. Історичний нарис розвитку психотерапії як науки. <u>Підготувати доповідь</u> 1.Історія становлення психотерапії, її предмет і завдання. 2.Теоретичні основи психотерапії.	4	11

	3. Основні етапи становлення психотерапії в історії. 4. Науковий статус сучасної психотерапії. 5. Класифікація видів психотерапії. Варіанти класифікації систем, напрямків та методів психотерапії. Ф. Месмер, М. Кляйн, А.Фрейд, К. Юнг, Е. Еріксон, К. Роджерс та їх роль у розвитку психотерапії як науки. 6. Основні напрями психотерапії в сучасному суспільстві. Практична частина 1. Підготувати схему первинного інтерв'ю		
3	Тема 3. Механізми, засоби та техніки психотерапевтичної роботи 1. Які особливості механізмів психотерапевтичної дії в індивідуальній, груповій та сімейній формах психотерапії? 2. Як відрізняються механізми психотерапевтичної дії в індивідуальній, груповій та сімейній психотерапії? 3. Які психотерапевтичні механізми є найбільш ефективними в індивідуальній, груповій та сімейній формах психотерапії? 4. Як впливають різні форми психотерапії (індивідуальна, групова, сімейна) на вибір психотерапевтичних механізмів? 5. Які спільні та відмінні риси механізмів психотерапевтичної дії в індивідуальній, груповій та сімейній психотерапії? Практична частина 1. Змодельовати ситуацію «Якісний контент аналіз ранніх спогадів»	4	10
4	Тема 4. Особистість психотерапевта <u>Підготувати доповідь</u> 1. Психологічний профіль психотерапевта: як особистість впливає на ефективність роботи з клієнтами. 2. Емпатія та саморефлексія як ключові компоненти професіоналізму психотерапевта. 3. Психотерапевт і його особисті межі: як зберігати баланс між професіоналізмом та емоційним благополуччям. 4. Особистісна зрілість психотерапевта: як це впливає на взаємодію з клієнтом. 5. Основні вимоги до психотерапевта. Наявність профільної освіти та сертифікації. Дотримання етичних норм професії. 6. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку як ключові компоненти професіоналізму психотерапевта. Практична частина • Визначити власні сильні і слабкі сторони, які можуть впливати на ефективність терапевтичного процесу. • Опрацюйте теоретичні джерела з теми "Роль саморефлексії у професійному становленні психотерапевта". • Напишіть есе (1–2 сторінки) на тему: <i>"Мій шлях до психотерапії: як я бачу своє професійне зростання?"</i> У есе обов'язково відобразіть: - особисті цінності та мотиви, що спонукали до вивчення психотерапії; - сильні та слабкі сторони вашої особистості у контексті майбутньої професії; - короткострокові та довгострокові цілі професійного розвитку;	4	10

	- ресурси, які ви плануєте використовувати для саморозвитку (навчальні програми, супервізія, самоосвіта тощо).		
5	Тема 5. Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки. <u>Підготувати доповідь.</u> 1. Чинники, що визначають ефективність психотерапії. 2. Очікування клієнта. Готовність клієнта до співпраці. 3. Специфіка дії конкретних методів психотерапії Практична частина 1. Уявіть, що ви працюєте з клієнтом, який страждає від тривожного розладу. Створіть приклад оцінки ефективності терапії для цього випадку. Вкажіть, які інструменти оцінки ви будете використовувати, як ви вимірюватимете зміни в симптомах тривожності, і як ці зміни будуть відображатися в загальному плані терапії. 2. Пропишіть, як ви будете аналізувати отримані дані і вносити корективи в терапевтичний процес.	4	10
ЗМІСТВОЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПСИХОТЕРАПІЇ			
6	Тема 6. Особливості та методи психодинамічної терапії <u>Підготувати доповідь</u> 1. Основні принципи психодинамічної терапії: історія та розвиток методу. 2. Порівняльний аналіз психодинамічної та когнітивно-поведінкової терапії. 3. Роль несвідомого у психодинамічній терапії: теоретичні засади та клінічні приклади. 4. Техніки інтерпретації сновидінь у психодинамічній терапії. 5. Психодинамічний підхід до лікування тривожних розладів: ефективність та виклики. 6. Контрперенесення у психодинамічній терапії: методи роботи та управління. 7. Методи та прийоми психодинамічної терапії у роботі з депресією. Практична частина • Пройти тест Юнга «16 асоціацій» • Наведіть приклади перенесення і контрперенесення в контексті психоаналізу • Підготувати план круглого столу для батьків дітей з тривожними проявами, із використанням психоаналітичного підходу до розуміння дитячих страхів.	6	10
7	Тема 7. Трансактний аналіз 1. Які основні теоретичні положення трансактного аналізу? 2. У чому полягають мета та завдання трансактного аналізу як методу психотерапії? 3. Які моделі его-станів виділяв Ерік Берн у трансактному аналізі? 4. Що таке трансакції у трансактному аналізі? 5. Які види трансакцій виділяють у трансактному аналізі та які їх особливості?	6	9

	6. Які основні елементи та фактори формування життєвого сценарію виділяють у транзактному аналізі? 7. Які техніки психотерапевтичної роботи використовуються в транзактному аналізі? 8. Як техніки транзактного аналізу сприяють особистісному зростанню та зміні поведінки? Практична частина Охарактеризуйте складові частини транзактного аналізу: структурний аналіз, аналіз транзакцій, аналіз психологічних ігор, аналіз життєвого сценарію		
8	Тема 8. Загальний підхід до терапії в гештальтпсихології <u>Підготувати доповідь.</u> 1. Контакт та межі контакту: як встановлюються взаємодії в гештальт-підході. 2. Парадигма "тут і зараз": як працювати з поточним досвідом клієнта. 3. Цикл контакту в гештальт-терапії: від потреби до завершення. 4. Роль тілесності в гештальт-терапії: робота з тілесними відчуттями та емоціями. 5. Розрив контакту: втеча, блокування та уникнення у клієнта. 6. Методи та техніки гештальт-терапії: порожній стілець, діалог з частинами себе тощо. 7. Робота з незавершеними гештальтами: як завершити ситуації з минулого. 8. Супервізія в гештальт-терапії: аналіз роботи терапевта. 9. Етика в гештальт-терапії: як зберігати автентичність та відповідальність. Практична частина 1. Опрацювати одну з технік гештальт-терапії: порожній стілець, діалог з частинами себе тощо. 2. Скласти план бесіди з використанням елементів гештальт-терапії для клієнтів із труднощами у стосунках.	6	9
9	Тема 9. Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії. <u>Підготувати доповідь.</u> 1. Теоретичні основи клієнт-центрованої терапії Карла Роджерса. 2. Роль емпатії, безумовного прийняття та конгруентності в клієнт-центрованій терапії. 3. Практичне застосування клієнт-центрованої терапії у роботі з різними групами клієнтів. 4. Роль терапевта в клієнт-центрованому підході: відсутність директивності та підтримка автономії клієнта. 5. Ефективність клієнт-центрованої терапії: результати досліджень та відгуки практиків. 6. Етичні аспекти клієнт-центрованої психотерапії. 7. Модернізація та адаптація клієнт-центрованого підходу у сучасній психології. Практична частина	6	10

	1. Охарактеризувати етапи консультування за Роджерсом 2. Розробити міні-програму психопрофілактичного заходу з елементами логотерапії для учасників, які пережили втрату або кризу сенсу.		
10	Тема 10. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії 1. <u>Підготувати доповідь</u> Методи та техніки когнітивно-біхевіористичної терапії: когнітивна реструктуризація, експозиція, модифікація поведінки. 2. Раціонально-емотивна поведінкова терапія Альберта Елліса: основні положення та техніки. 3. Застосування КБТ у лікуванні тривожних та депресивних розладів. 4. Когнітивно-біхевіористична терапія при розладах харчової поведінки. 5. Використання КБТ у роботі з підлітками та молоддю: особливості підходу. 6. Роль клієнта та терапевта у когнітивно-біхевіористичній терапії: активна співпраця та самопомога. Практична частина 1. Аналіз дисфункціональних думок та модифікація поведінки. 2. Розробити програму тренінгу з використанням принципів когнітивно-поведінкової терапії (КПТ) для подолання тривожних розладів у підлітків.	6	11
11	Тема 11. Тілесно-орієнтована терапія. <u>Підготувати доповідь</u> 1. Психосоматичні розлади та тіло: зв'язок між емоціями і фізичними відчуттями. 2. Техніки тілесно-орієнтованої терапії: дихання, рух і контакт. 3. Основні навички та вміння, які важливі для терапевта в ТОТ. 4. Порушення тілесної свідомості: анорексія, булімія та інші розлади харчової поведінки Практична частина • Підібрати та опрацювати тілесні техніки (вправи на усвідомлення дихання; вправа на розслаблення м'язів; вправа на розпізнавання емоцій через тіло). • Підготувати сценарій просвітницької лекції на тему «Основи тілесно-орієнтованої терапії: як тіло реагує на стрес», адаптований для широкої аудиторії.	4	10
12	Тема 12. Нові підходи у психотерапії. <u>Підготувати доповідь.</u> 1. Основи нейролінгвістичного програмування: концепції та техніки 2. НЛП у бізнесі та особистісному розвитку: переваги та недоліки 3. Основи трансперсональної психотерапії: методи та підходи Станіслава Грофа 4. Роль трансперсональної психотерапії в лікуванні травм та стресу 5. Холотропне дихання як інструмент для самопізнання та терапії		

	6. Критичний аналіз аверсивної терапії: переваги та недоліки в лікуванні залежностей 7. Етика та моральні питання аверсивної терапії. Практична частина - Використати одну з технік НЛП (наприклад, "репрезентативні системи" або "якоріння") у реальному спілкуванні, наприклад, під час презентації або розмови з колегою. Запишіть свої спостереження, як техніка змінила ваш підхід до комунікації та результат. - Підготувати план інтерактивної зустрічі для ветеранів з елементами наративної терапії: «Моя історія сили».		
13	Тема 13. Особливості дитячої психотерапії. <u>Підготувати доповідь</u> - Основні принципи дитячої психотерапії: відмінності від психотерапії дорослих. - Гра як основний інструмент дитячої психотерапії. - Казкотерапія як метод психокорекції у дітей. - Роль батьків у дитячій психотерапії: співпраця та підтримка. - Техніки арт-терапії в роботі з дітьми: малювання, ліплення, музика. - Поведінкові методи в дитячій психотерапії: корекція агресії та страхів. - Групова психотерапія для дітей: переваги та труднощі. Когнітивно-поведінкова терапія у роботі з дітьми: адаптація методів. - Робота з дитячою тривожністю: психотерапевтичні техніки та підходи. Практична частина - Аналіз казки для психотерапевтичної роботи Завдання: Виберіть казку (наприклад, "Червона Шапочка" або "Золота рибка") і проаналізуйте її з точки зору можливих психотерапевтичних моментів для роботи з дитиною. Як можна використовувати цю казку для корекції конкретних дитячих проблем (страхи, тривога, відносини з батьками)? - Скласти план міні-групової сесії з раннього втручання для підлітків, які пережили втрату, з використанням підходу за вибором (наприклад, наративна терапія або логотерапія).		
14	Тема 14. Системна сімейна психотерапія <u>Підготувати доповідь</u> Принципи роботи з сім'єю як єдиною системою. - Роль терапевта та основні методи впливу. - Стратегії підтримки та відновлення сімейної функціональності після важких подій. - Техніки системної терапії для налагодження стосунків між батьками та підлітками. - Поняття «меж» в сімейній психотерапії. Практична частина Завдання: «Аналіз сімейної динаміки та розробка плану терапії» Уявіть, що ви — сімейний терапевт. До вас звертається родина, в якій є кілька проблем у взаємодії між членами сім'ї. Ваше завдання		

	– провести аналіз сімейної динаміки та розробити початковий план терапії.		
	Всього	78	134

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання	
	Для екзамену	Для заліку
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних (лабораторних) занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	50%	100%
підсумковий контроль	50%	

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен(залік)
--	--

Питання до екзамену

1. Предмет, завдання психотерапії як прикладного напрямку в психології.
2. Охарактеризувати психодинамічний напрям психотерапії (класичний психоаналіз З.Фрейда).
3. Розкрити теорію об'єктних відносин.
4. Зміст та специфіка роботи психолога в психотерапії. Специфічні і неспецифічні засоби психодинамічної терапії.
5. Теоретичні основи гештальт-психотерапії.
6. Розкрити методику «Контроль стимулу» у поведінковій психотерапії.
7. Сутність, об'єкт і предмет психотерапії
8. Охарактеризувати п'ять механізмів порушення процесу саморегуляції у гештальттеорії(інтроекція; проекція; ретрофлексія; дефлексія; конфлуенція).
9. Розкрити поняття групової психотерапії: групова згуртованість, групова напруга.
10. Охарактеризувати медичний напрям в сучасному психотерапевтичному процесі.
11. Розкрити позицію першої, другої, молодшої дитини за Альфредом Адлером.
12. Основні правила гештальт-психотерапії.
13. Охарактеризувати немедичний напрям в сучасному психотерапевтичному процесі.
14. Методики метафоричного спілкування з дітьми за Альфредом Адлером.
15. Розкрити особливості роботи гештальт-терапевта.
16. Зв'язок психотерапії з іншими науками.
17. Охарактеризувати аналітичний напрям психотерапії (К. Юнг).
18. Розкрити позицію психолога у гештальттерапії.
19. Характеристика релігійних форм психотерапії
20. Біоенергетичний аналіз (А.Лоуен).
21. Розкрити основну мету гештальткорекції.
22. Дати характеристику понятійного апарату психотерапії.
23. Пояснити психологічні травми дитини, спричинені поганими дитячобатьківськимистосункам (з погляду біоенергетичного аналізу).

24. Розкрити вимоги до клієнта у гештальттерапії.
25. Мета, завдання і принципи діяльності психотерапевта.
26. Розкрити техніку біоенергетичного аналізу за А.Лоуен.
27. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Психосинтез».
28. Розкрити феноменологічний підхід як основу клієнт-центрованої терапії.
29. Розкрити специфіку роботи психотерапевта.
30. Структура особистості, або «карта внутрішнього світу», за Р. Ассаджіолі.
31. Розкрити три взаємозв'язані позиції у клієнт-центрованої терапії («тріада Роджерса»): безумовне позитивне відношення, емпатія, конгруентність.
32. Роль З. Фрейда у становленні і розвитку психотерапії як науки.
33. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Гештальт-терапія» (Ф.Перлз).
34. Розкрити стадії терапевтичного процесу (за Роджерсом): заблокованість внутрішньої комунікації, самовираження, саморозкриття, конгруентність, особистісні зміни.
35. Внесок Франца Месмера, Й. Бресра в розвиток психотерапії як науки.
36. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Психодрама» (Я.Морено).
37. Розкрити базові психотехніки клієнт-центрованої терапії: установлення конгруентності, вербалізація, відображення емоцій.
38. Засновник аналітичної психології Карл Густав Юнг і його роль у розвитку психотерапії як науки.
39. Дати визначення поняття групова психотерапія, розкрити її мету і завдання групи.
40. Внесок Мелані Кляйн у розвиток дитячої психотерапії.
41. Терапевтичні чинники психодрами (за П.Келлерманом).
42. Розкрити поняття групової психотерапії: групові норми, структура групи, групові ролі, проблема лідерства.
43. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Екзистенційна психотерапія»
44. Розкрити у груповій психотерапії поняття: актуалізація колишнього емоційного досвіду, головні види вербальної комунікації в групі.
45. Карл Роджерс, Вірджинія Ейкслін та їх внесок у розвиток недирективної ігрової терапії.
46. Гуманістичний напрям в психотерапії (клієнт-центрована терапія К.Роджерса).
47. Розкрити процес групової психотерапії (її фази, підфази).
48. Внесок Е. Еріксона у психотерапію як науку.
49. Структура особистості за К. Роджерсом.
50. Розкрити теоретичні основи поведінкової терапії.
51. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Когнітивна психотерапія» (А.Бек).
52. Цілі, вимоги до клієнта та терапевта у поведінковій психотерапії.
53. Розвиток психотерапії як науки на Україні і в Росії у 30-40-ві р. 20 ст.
54. Основні риси когнітивної терапії.
55. Розкрити особливості методика «негативної дії» у поведінковій психотерапії.
56. Науковий статус сучасної психотерапії.
57. Теоретичні основи психоаналізу (Зігмунд Фрейд).
58. Розкрити методики формування поведінки у поведінковій психотерапії.
59. Охарактеризувати ігротерапію як виду психотерапії.
60. Розкрити основні правила психодинамічної психотерапії.
61. Розкрити методики, засновані на принципах позитивного і негативного підкріплення у поведінковій психотерапії.
62. Охарактеризувати тілесно-орієнтований напрям психотерапії.
63. Охарактеризувати когнітивну психотерапію як один з напрямів сучасного когнітивно-біхевіорального підходу в психотерапії

65. Розкрити базисні техніки: метод вільних асоціацій, аналіз сновидінь, інтерпретація, аналізопору, аналіз переносу.
66. Основні правила когнітивної психотерапії.
67. Охарактеризувати екзистенціальну психотерапію як напрямок психології. Розкрити різновиди психоаналізу у сучасній психотерапії.
68. Метод «Фіксованої ролі» у когнітивній психотерапії.
69. Охарактеризувати гештальт-терапію як напрям психотерапії.
70. Теоретичні передумови розвитку психодинамічної психотерапії.
71. Розкрити техніки у когнітивній психотерапії.
72. Класифікація видів психотерапії.
73. Дати визначення поняття «Психодинамічна психотерапія».
74. Чинники, що визначають ефективність психотерапії.
75. Охарактеризувати когнітивно-біхевіоральний напрям психотерапії.
76. Розкрити техніки психодинамічної психотерапії.
77. Очікування клієнта у психотерапії.
78. Охарактеризувати психодинамічний напрям психотерапії.
79. Охарактеризувати гуманістичний напрям психотерапії.
80. Розкрити погляди теоретиків неофрейдизму (Карен Хорні, Еріх Фромм, Гарі Саллівен).

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЕКЗАМЕН

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

круглих конференцій тощо.			
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **екзамен** (максимум 50 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 30 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 6;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 10 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 10- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ЕКЗАМЕН

(максимум 50 балів)

Рівень знань оцінюється:

- від 40 до 50 балів - студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки;
- від 30 до 40 балів - студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді;
- 20 - 30 балів - студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання

і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

- 10 - 20 балів - володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 0 - 10 балів - володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

ЗАЛІК

Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переводу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

самостійне вивчення, для переводу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;

- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переводу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає

необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Глива Є. Вступ до психотерапії [текст] : навчальний посібник. Острог : Вид-во «Острозька академія»; К. : Кондор, 2004. 530 с.
2. Каліна Н.Ф. Психотерапія: підручник. К.: Академвидав, 2010. 280 с.
3. Основи психотерапії : навч. посіб / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; за ред. М. І. Мушкевич. Вид. 3-тє. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 420 с.
4. Пеньковська, Н. М. Основи психологічного консультування в методі позитивної психотерапії : навчально-методичний посібник Тернопіль : Крок, 2014. 268 с.
5. Психотерапевтичний практикум. Класичний психоаналіз / [ред. упоряд. З. С. Карпенко]. Івано-Франківськ : Гостинець, 2004. Вип. 1. 60 с.
6. Федій О. Естетотерапія : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 256 с.

Допоміжна:

1. Шестопад І. А. Казкотерапія як ефективний метод роботи психотерапевта з дітьми. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»* : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, 2020. № 10. С. 143-147.
2. Мушкевич М. І., Чагарна С. Є. Основи психотерапії : навч. посіб. Київ : Видавничий дім "КМ Академія", 2017. 248 с.
3. Шевченко Н. Ф. Основи психотерапії : навч. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 216 с.
4. Седих О. В. Основи психотерапії : курс лекцій. Умань : Видавництво УДПУ, 2017. 180 с.
5. Кочарян О. С., Ложкін Г. В. Основи психотерапії : підручник. Харків : НТУ "ХПІ", 2017. 320 с.
6. Кочарян О. С., Ложкін Г. В. Психотерапія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Міжнародного гуманітарного університету: офіційний сайт. URL: https://mgu.edu.ua/science_library
2. Бібліотека Університету Ушинського: офіційний сайт. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>
3. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського: офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/>